

Aanleren letters in groep 2

Is het effectiever om leerlingen in groep 2 één of meerdere letters per week aan te leren?

Het is effectiever om leerlingen in groep 2 meerdere letters per week aan te bieden. Kleuters die in een hoger tempo letters leren, presteren in groep 3 beter op letterkennis, woordlezen en spelling. Doordat zij het alfabet in een relatief korte periode doorlopen, ontstaat er meer ruimte voor herhaling – cruciaal om letters te onthouden.

Om letterkennis te vergroten, helpt het om letters in een hoger tempo aan te bieden dan nu vaak gebruikelijk is. Veel scholen werken met 'de letter van de week' of bieden één letter per twee weken aan (Gerritsen, et al. 2025). Maar een hoger tempo blijkt effectiever. In een natuurlijk experiment vergeleken onderzoekers twee groepen leerlingen: kleuters die in groep 2 één letter per week aangeboden kregen, en kleuters die letters leerden in een hoger tempo. De laatste groep presteerde in groep 3 beter op letterkennis, woordlezen en spelling, en dan vooral leerlingen die aanvankelijk het laagst scoorden (Sunde et al., 2019). Dit onderzoek laat niet precies zien wat het ideale tempo is om letters aan te leren. Wel bleek het effectief om binnen drie tot vier maanden het hele alfabet te doorlopen (Sunde et al., 2019).

Hoger tempo geeft meer ruimte voor herhaling

Hoe het komt dat een hoger tempo effectiever is, kunnen we niet met zekerheid zeggen. Er bestaan verschillende ideeën over. Zo maakt een hoger tempo het mogelijk om het alfabet meerdere keren te doorlopen. Die herhaling is essentieel: kinderen hebben voldoende oefenmomenten nodig om de klank-teken-koppeling te verankeren in het geheugen, zeker bij lastige letters (Jones & Reutzel, 2012). Bij een tempo van bijvoorbeeld één letter per dag komt elke letter na 18-36 dagen weer terug. Er zijn aanwijzingen dat dat optimaal is om een set items, zoals letters, te kunnen onthouden (Cepeda et al., 2009; Rohrer & Pashler, 2010).

Andere onderzoekers stellen dat een hoger tempo leerkrachten helpt om beter in te schatten welke letters leerlingen moeilijk vinden (Treiman, 2007b). Door het alfabet vervolgens in rondes te herhalen, kan de leerkracht gericht differentiëren: letters die nog lastig zijn komen individueel of in kleine niveaugroepjes aan bod (Sunde et al., 2019).

Treiman (1998) beschouwt één letter per week aanbieden als ineffectief, vooral voor leerlingen die de letter al kennen. Daar komt bij dat die aanpak suggereert dat alle letters even gemakkelijk zijn om aan te leren, terwijl daar geen bewijs voor is (Treiman, 2007b).

Letterkennis is een voorwaarde voor leren lezen

Al in de eerste jaren van de basisschool leren leerlingen om lettersymbolen, -namen en -klanken te herkennen. Kleuters die deze vaardigheden goed beheersen, lezen en spellen later vaak beter (Piasta & Wagner, 2010). Daarom is het belangrijk om letters in een effectief tempo en met de juiste methode aan te leren. Des te meer omdat een beperkte groei in letterkennis het risico op lees- en leerproblemen vergroot (Duncan & Seymour, 2000; Heilmann et al., 2018).

Bron: <https://www.kennisrotonde.nl/vraag-en-antwoord/letters-leren-in-groep-2-en-effect-op-lezen>